

અનુક્રમણિકા

(ક) ઇતિહાસ

1. સિંધુ ખીણની સભ્યતા : લાક્ષણિકતાઓ, સ્થળો, સમાજ, સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, કળા અને ધર્મ, સિંધુ ખીણની સભ્યતા અને ગુજરાત	7
2. વેદિક યુગ - જૈન ધર્મ અને બૌદ્ધ ધર્મ	16
3. ભારત પરના વિદેશી આક્રમણો અને તેનો પ્રભાવ	28
4. મૌર્ય અને ગુપ્ત સામ્રાજ્ય : તેમનું વહીવટી તંત્ર, સામાજિક, ધાર્મિક અને આર્થિક પરિસ્થિતિઓ, કલાઓ, સ્થાપત્યત, સાહિત્ય, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી	30
5. કનિષ્ક, હર્ષ અને દક્ષિણ ભારતીય રાજવંશો	44
6. દિલ્હી સલ્તનત, વિજયનગર સામ્રાજ્ય અને મુઘલ સામ્રાજ્ય	54
7. ભક્તિ આંદોલન અને સૂફીવાદ	89
8. ગુજરાતમાં ચાવડા, સોલંકી અને વાઘેલા રાજવંશો - તેમના શાસકો-વહીવટીતંત્ર, આર્થિક પરિસ્થિતિઓ, સમાજ, ધર્મ, સાહિત્ય, કળા અને સ્થાપત્ય.	92
9. ગુજરાતની સ્વતંત્ર સલ્તનત-સુલતાન અહમદશાહ-1 લો, મહમૂદ બેગડો અને બહાદુર શાહ.	96
10. મુઘલો અને મરાઠાઓના શાસન દરમિયાન ગુજરાત, વડોદરામાં ગાયકવાડનું શાસન અને વોકર કરાર.	100
11. ભારતમાં યુરોપિયન વેપારી કંપનીઓ - સર્વોચ્ચતા માટેનો તેમનો સંઘર્ષ - બંગાળ, મૈસૂર, મરાઠાઓ અને હૈદરાબાદના વિશેષ સંદર્ભમાં.	107
12. ગવર્નર જનરલ્સ અને વાઈસ રોયઝ.	116
13. 1857નો ભારતનો સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામ- ઉદ્ભવ, સ્વરૂપ, કારણો, પરિણામો અને મહત્વ, ગુજરાતના વિશેષ સંદર્ભમાં.	118
14. 19મી સદીમાં ભારત અને ગુજરાતમાં ધાર્મિક અને સામાજિક સુધારાના આંદોલનો.	127
15. ભારતની સ્વતંત્રતા માટેની ચળવળ, ભારત અને વિદેશમાં ભારતીય ક્રાંતિકારીઓ.	133
16. સૌરાષ્ટ્ર, કચ્છ અને ગુજરાતના દેશી રાજ્યોના સુધારાવાદી પગલાંઓ - વડોદરાના સયાજીરાવ ગાયકવાડ, ગોંડલના ભગવતસિંહજી, મોરબીના વાઘજી- બીજા, ભાવનગરના ભાવસિંહજી બીજા, રાજકોટના લાખાજીરાવ અને નવાનગર(જામનગર)ના રણજિતસિંહના વિશેષ સંદર્ભ સાથે.	178
17. મહાત્મા ગાંધી, તેમના વિચારો, સિદ્ધાંતો અને જીવનદર્શન, મહત્વના સત્યાગ્રહ - ગુજરાતના ખેડા, બોરસદ, બારડોલી, ધરાસણા, ધોલેરા, રાજકોટ અને લીમડી સત્યાગ્રહના વિશેષ સંદર્ભમાં.	182
18. સ્વતંત્રતા ચળવળ અને સ્વાતંત્ર્યોત્તર એકીકરણમાં સરદાર પટેલની ભૂમિકા	187
19. ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર, તેમનું જીવન અને ભારતના બંધારણના ઘડતરમાં તેમનું યોગદાન.	193
20. આઝાદી પછીનું ભારત : દેશમાં રાજ્યોનું પુનર્ગઠન, મહાગુજરાત ચળવળ, અગત્યની ઘટનાઓ.	195

(ખ) સાંસ્કૃતિક વારસો

1. ભારત અને ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક વારસો : કળાસ્વરૂપો, સાહિત્ય, શિલ્પ અને સ્થાપત્ય	201
2. ભારતીય સંતપરંપરા અને લોકમાનસ પર તેનો પ્રભાવ.	208
3. ભારતીય જીવનપરંપરા, મેળા, ઉત્સવો, ખાણી-પીણી, પોશાક અને પરંપરાઓ.	211
4. ભારતીય સંગીત અને તેનું મહત્વ.	213
5. ગુજરાતના સંગ્રહસ્થાનો, પુસ્તકાલય પ્રવૃત્તિ, સાંસ્કૃતિક-ધાર્મિક-સાહિત્યિક મહત્વ.	216
6. ગુજરાતી ભાષા-બોલીઓ.	219
7. ગુજરાતી રંગભૂમિ : નાટકો, ગીતો, નાટ્યમંડળીઓ.	223
8. આદિવાસી જનજીવન : તહેવારો, મેળા, પોશાક, ધાર્મિક વિધિઓ.	227
9. ગુજરાતી સાહિત્ય : પ્રવાહો, વળાંકો, સાહિત્યકારો અને સાહિત્ય સંસ્થાઓ.	230
10. ગુજરાતના તીર્થસ્થળો અને પર્યટનસ્થળો.	261